

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Політико-правові системи країн світу»

Підготовки бакалавра
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
Освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Силабус розроблено на основі Програми вибіркової навчальної дисципліни «Політико-правові системи країн світу», Стандарту вищої освіти України для бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Розробник: Моренчук Андрій Анатолійович

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, протокол № 6 від 22.12.2020 р.

Завідувач кафедри: Н. Н. Коцан (Коцан Н. Н.)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Політико-правові системи країн світу
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій, Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	II семестр III навчального року
ВИКЛАДАЧ	доц. Моренчук А.А.
КОНТАКТНІ ДАНІ	Morenchuk.Andriy@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Кандидат історичних наук, доцент. Коло наукових інтересів: історія, політологія, політична психологія.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	лекції, практичні заняття
КРЕДИТИ ECTS	7
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Залік
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	Тест (30 хвилин, 20 питань).
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Максимальна кількість дозволених пропусків: 2 Не допускається списування під час заліку і модульних контрольних робіт.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є ознайомлення студентів з основними особливостями організації та функціонування основних елементів політичних систем країн світу. Основними завданнями курсу є: засвоїти теоретичні аспекти функціонування політичних і правових систем; з'ясувати основні особливості організації й діяльності політичних інститутів в країнах світу; охарактеризувати рівень ефективності політико-правових систем світу.

ОПИС КУРСУ КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 33 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА
1.	Поняття та види політичних і правових систем. Що таке політика і для чого нам потрібна держава
2.	Форми правління, або чому страшне є нестрашним і навпаки
3.	Форми політичних режимів, або чому демократія буває різною і що таке "совок" у нашій свідомості
4.	Роль виборчих систем у функціонуванні політичних систем, або "ігри розуму"
5.	Монархія як форма правління: чому не втрачається актуальність
6.	Ватикан – теократична монархія в центрі Європи

7.	Політико-правова система Великобританії: унікальний світ традицій (тема охоплює 2 заняття)
8.	Іспанія – досвід розбудови територіальної автономії
9.	Шведський досвід стабілізації соціальних та політичних процесів
10.	Бельгія: бути багатонаціональним – не просто
11.	Нідерланди – практика реалізації передових ідей
12.	Греція: особливості політичної системи
13.	Португалія – синдром постдиктаторської країни
14.	Політико-правова система ФРН – інженерно-вивіреним механізм
15.	Франція: майже президентська республіка
16.	Швейцарія – успішний досвід побудови прямої демократії
17.	Італія: реформи і виклики
18.	Польща: досвід реформ
19.	Чехія: «ми підемо іншим шляхом!»
20.	Республіки Балтії: втеча з під п'яти окупанта
21.	Молдова: труднощі трансформації
22.	Російська Федерація: що ховається під вершиною айсберга
23.	Білорусь: режим "останнього диктатора у Європі"
24.	Казахстан: східний варіант розвитку пострадянської держави
25.	Грузія: ціна ліберальних реформ
26.	США: колыска демократії на фоні викликів XXI століття
27.	Особливості політичної системи Канади
28.	Політичні системи Мексики і Бразилії
29.	Ізраїль: досвід виживання в агресивному середовищі
30.	КНР: сплячий дракон?
31.	Індія: спроба побудувати демократію на полікультурному ґрунті
32.	Японії: баланс традицій і запозичень
33.	Сінгапур: процвітання на фоні проблем

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алмонд Г. Сравнительная политология сегодня. Мировой обзор. Учебное пособие для студентов-политологов / Сокращенный перевод 7-го издания с английского языка А.С. Богдановского, Л.А. Галкиной / Г. Алмонд, Дж. Пауэлл, К. Стром, Р. Далтон / Научные редакторы перевода: М.И. Ильин, А.Ю. Мельвиль. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 537 с.
2. Політична реформа Великобританії: стан і перспективи / Андрій Анатолійович Моренчук. // Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали I Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Луцьк, 9–10 жовтня 2014 р.) / за ред. В.Й. Лажніка. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – С. 106–115.
3. Моренчук А.А. Особливості політичної системи Швеції: досвід для України / А.А. Моренчук, А.А. Моренчук // Науковий вісник СНУ. Географічні науки. – 2018. – №10 (383). – С. 113–119.

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Горшеньова М.С. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник. / М.С. Горшеньова, К.О. Закоморна, В.О. Ріяка. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.

2. Панов М.І. Політико-правові інститути сучасності: Структура, функції, ефективність / М.І. Панов, Л.М. Герасіна. – К.: Ін Юре, 2005. – 384 с.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

(визначаємо відповідно до «Стандарту вищої освіти України для магістрів / бакалаврів» відповідної спеціальності

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

	Відповідний код критерію / Ефекти
Компетенції	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин
	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя. ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Вміння	Відповідний код критерію / Ефекти
	СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному. СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

	<p>СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.</p> <p>СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.</p> <p>СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.</p> <p>СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).</p> <p>СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.</p>
Знання	Відповідний код критерію / Ефекти
	<p>РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.</p> <p>РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.</p> <p>РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.</p> <p>РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.</p> <p>РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.</p> <p>РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.</p> <p>РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.</p> <p>РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.</p> <p>РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.</p>

<p>PH13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p> <p>PH14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.</p> <p>PH15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.</p> <p>PH16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.</p> <p>PH17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.</p>

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 25-30 годин роботи студента)	7
Загальне навантаження (годин)	210
Лекції	40
Практичні заняття	28
Консультації	12
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	30
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	30
виконання проектних робіт	1,5
проведення досліджень	10
проектування інструменту дослідження	1,5
збір даних	30
аналіз та інтерпретація даних	10
підготовка до занять з ІТ	1,5
виконання доручень та виконання домашніх завдань	1,5
групова робота поза класом	1
міжсеместрові контрольні роботи	1,5
підсумковий тест	1
міжсеместрові письмові завдання	1,5
заключне письмове завдання	1,5
підготовка доповіді / презентації	5,5
підготовка письмового звіту	1
підсумковий іспит	1
Загальна кількість годин	130